

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Tomáše Kocourka a soudkyň Evy Šonkové a Sylvy Šiškeové v právní věci žalobce: **S. D.**, zast. JUDr. Radkem Hudečkem, advokátem, se sídlem Poděbradova 1243/7, Ostrava, proti žalovanému: **Krajský úřad Moravskoslezského kraje**, se sídlem 28. října 2771/117, Ostrava, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 12. 7. 2023, č. j. MSK 69787/2023, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 31. 1. 2024, č. j. 18 A 27/2023-50,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I. Přehled dosavadního řízení

[1] Žalobce se žalobou podanou ke Krajskému soudu v Ostravě (dále jen „krajský soud“) domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 12. 7. 2023, č. j. MSK 69787/2023, kterým žalovaný zamítl žalobcovo odvolání a potvrdil rozhodnutí Magistrátu města Frýdek-Místek (dále jen „magistrát“) ze dne 26. 4. 2023, č. j. MMFM 71762/2023. Magistrát svým rozhodnutím uznal žalobce vinným ze spáchání přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bodu 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), kterého se dopustil tím, že *„dne 21. 12. 2022 kolem 15:27 hodin na ul. Staroveská v obci Krmelín u pekařství Boček držel v ruce při řízení vozidla Mercedes RZ X hovorové zařízení – mobilní telefon, čímž úmyslně porušil povinnost stanovenou v § 7 odst. 1 písm. c) zákona o silničním provozu (řidič nesmí při jízdě vozidlem držet v ruce nebo jiným způsobem telefonní přístroj nebo jiné hovorové nebo záznamové zařízení)“*. Za tento přestupek byla žalobci uložena pokuta ve výši 1 600 Kč a povinnost nahradit náklady správního řízení.

[2] Magistrát vystavěl svůj závěr o vině žalobce na svědeckých výpovědích dvou příslušníků Policie ČR, kteří v ulici Staroveské v Krmelíně drželi silniční hlídku. Z jejich

výpovědi vyplývá, že viděli projíždějící auto žalobce ze vzdálenosti cca 10 metrů a po zhruba 2 až 3 vteřiny mohli žalobce pozorovat, jak držel v ruce v úrovni volantu mobilní telefon. Situaci sledovali z nadhledu ve služebním autě kolmo k vozovce. Následně policisté provedli silniční kontrolu žalobce, při níž žalobce odmítl jejich tvrzení, že při řízení držel mobilní telefon, a dožadoval se po nich přehrání videozáznamu přestupku z přenosné kamery. To mu bylo odmítnuto. Videozáznam následně vlivem technických problémů nebylo možné přehrát ani zpětně.

[3] Krajský soud žalobu zamítl. Důkazní situaci označil v podstatě za stav „tvrzení proti tvrzení“. S ohledem na relevantní judikaturu přitom platí, že policista je v pozici svědka povinen vypovídat pravdu a nic nezamlčovat, přičemž s podáním křivé výpovědi je v jeho případě spojeno nebezpečí trestního stíhání, popř. řízení o kázeňském přestupku. Tomuto nebezpečí pachatel přestupku při podání výpovědi vystaven není, a proto je výpověď policistů v tomto ohledu hodnověrnější. V nynější věci obě výpovědi významně rozporné nejsou, drobné rozpory mezi výpověďmi obou policistů nejsou pro posouzení věci podstatné a s ohledem na časový odstup od spáchání přestupku jsou i pochopitelné. Není dále pravdou, že by oba svědci používali pro popis skutkového děje stejné fráze. Některé stěžovatelem tvrzené rozpory ve výpovědích nelze za rozpory vůbec považovat.

[4] Krajský soud se dále zabýval optickými podmínkami na daném místě a v dané době. Tvrzení policistů o tom, že viděli žalobce držet během řízení mobilní telefon, označil s ohledem na denní a roční dobu, počasí, vzdálenost a úhel pohledu za věrohodné. Jejich výpovědi žalobce účinně nezpochybnil. Možnost, že se skutkový děj odehrál jinak, než jak vyplývá z výpovědí policistů, je zcela nepravděpodobná, a nebylo tedy třeba provádět žalobcem navržený důkaz ohledáním na místě; jednalo by se o nadbytečný důkaz. Jeho provedení nepřisvědčují ani fotografie předložené žalobcem, neboť ty byly pořízeny z jiného úhlu (na vertikální i horizontální ose), než mohli situaci sledovat policisté. Skutečnost, že má žalobce ve vozidle vybavení umožňující bezdotykové ovládání mobilního telefonu, nevyrací, že může mobilní telefon držet i v ruce.

[5] Krajský soud však uznal, že magistrát nepostupoval správně, když neprovedl důkaz žalobcem předloženými fotografiemi v souladu se zákonem č. 500/2004 Sb., správní řád, tedy nenařídil ústní jednání, a ani o jeho provedení mimo ústní jednání neučinil záznam do spisu či nepořídil protokol. Jednalo se však o vadu řízení, která neměla vliv na zákonnost jeho rozhodnutí, neboť se jednalo o důkazní prostředky předložené žalobcem, a je tedy jasné, že byl s důkazy seznámen.

II. Obsah kasační stížnosti

[6] Proti rozsudku krajského soudu podal žalobce (dále též „stěžovatel“) kasační stížnost, jejíž důvody podřadil pod § 103 odst. 1 písm. a) a b) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“). Navrhl rozsudek krajského soudu zrušit a věc mu vrátit k novému řízení. Uvedl, že policista je jako svědek obecně považován za nestranného a věrohodného, dokud se v konkrétním případě neprokáže opak. Je-li však jeho výpověď stěžejním důkazem, je třeba na její věrohodnost klást zvýšené nároky. Výpovědi policistů byly

pokračování

nicméně v nynější věci vzájemně rozporné, videozáznam skutku neexistuje a v době spáchání přestupku nebyla ideální viditelnost. Za daných okolností měl správní orgán provést jednoduchý stěžovatelem navržený důkaz ohledáním na místě, který by byl s to skutkový děj vyjasnit. Tím, že tak neučinil, a krajský soud mu tuto povinnost rovněž neuložil, byl narušen princip rovnosti zbraní mezi státními orgány a jednotlivci. To platí tím spíše, jestliže o přestupku rozhoduje správní orgán, který vychází z výpovědí osob reprezentujících jiný správní orgán. Postup správního orgánu byl v rozporu s požadavky na dokazování podle správního řádu, neboť ve věci existovaly pochybnosti o vině stěžovatele, které provedené dokazování nebylo způsobilé rozptýlit.

[7] Stěžovatel dále vyjmenoval jednotlivé skutečnosti, které zakládají pochybnosti o věrohodnosti výpovědí policistů. Zaprvé se jedná o poruchu kamerového systému, k níž došlo právě v den silniční kontroly a v důsledku níž nebylo možné přehrát videozáznam svědčící o nevině stěžovatele. O poruše systému nebyl stěžovatel policisty informován a dozvěděl se o něm až během správního řízení. Policisté situaci ve výpovědi popsali stejnými frázemi, a tudíž ji nepopisovali vlastními slovy. Zmínili dobrou viditelnost, nicméně z fotodokumentace pořízené stěžovatelem je patrné, že toho dne sněžilo a bylo mlhavo. Dále se policisté neshodli na barvě stěžovatelova auta a neuvedli, že dle požadavku stěžovatele auto dvakrát přemísťovali, než došlo ke kontrole samotné. Stěžovatel opakuje svoji dřívější argumentaci ohledně vybavení jeho vozidla a opětovně zmiňuje fotografie, které sám předložil. Dodává, že na policisty podal stížnost, což je mohlo motivovat k zaujatosti proti němu.

[8] Správní orgány měly lépe zjišťovat, zda mohli policisté vůbec spáchání přestupku spatřit. V tomto smyslu odkazuje na rozsudek NSS č. j. 7 As 83/2010-63 a další judikaturu NSS, z níž vyplývají konkrétní požadavky na prokazování přestupku spočívajícího v držení mobilního telefonu během řízení vozidla. V nynější věci nebylo v rozporu s § 3 správního řádu spolehlivě prokázáno, že s ohledem na úhel, v němž policisté mohli vidět do interiéru vozidla stěžovatele, vzdálenost a dobu sledování a konstrukční řešení obou vozidel mohli přesvědčivě vidět, že stěžovatel něco drží v ruce, či zda to, co drží v ruce, je mobilní telefon.

[9] Stěžovatel v poslední řadě namítl, že krajský soud se nedostatečně vypořádal s námitkou, že ve správním řízení předložil důkazy, které vyvolaly potřebu dalšího dokazování a nařízení ústního jednání, což správní orgán neučinil a ve věci rovnou rozhodl.

[10] Žalovaný navrhl kasační stížnost zamítnout.

III. Posouzení kasační stížnosti

[11] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil zákonné náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná, a stěžovatel je v souladu s § 105 odst. 2 s. ř. s. zastoupen advokátem.

[12] Dále se Nejvyšší správní soud zabýval přijatelností kasační stížnosti. Podle § 104a odst. 1 s. ř. s. Nejvyšší správní soud odmítne kasační stížnost ve věcech, které jsou v řízení před krajským soudem rozhodovány specializovaným samosoudcem, pro nepřijatelnost, pokud tato stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele.

[13] Vymezením institutu nepřijatelnosti a výkladem konceptu přesahu vlastních zájmů stěžovatele se Nejvyšší správní soud podrobně zabýval v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS. O přijatelnou kasační stížnost se podle tohoto usnesení může jednat v následujících typových případech: 1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu, 2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně, 3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikaturní odklon, tj. Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je namístě změnit výklad určité právní otázky, řešené dosud správními soudy jednotně, 4) v napadeném rozhodnutí krajského soudu bylo shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně-právního postavení stěžovatele. O zásadní právní pochybení se v konkrétním případě může jednat především tehdy, pokud: a) krajský soud ve svém rozhodnutí nerespektoval ustálenou a jasnou judikaturu a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu, b) krajský soud v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva. Nejvyšší správní soud naznal, že k žádné z předestřených situací v projednávané věci nedošlo.

[14] Problematikou přestupků v dopravě, u nichž je jediným důkazem o jejich spáchání výpověď policisty, se opakovaně zabývala judikatura NSS. Z té předně vyplývá, že přestupek podle § 125c odst. 1 písm. f) bodu 1 zákona o silničním provozu je přestupkem obtížně zachytitelným, a proto k jeho prokázání zpravidla postačí věrohodné svědectví policistů (např. rozsudek ze dne 4. 5. 2017, č. j. 10 As 318/2016-46). Výpověď policisty je *a priori* považována za věrohodnou, neboť policista je nestrannou a profesionální osobou, a v případě podání křivé výpovědi by byl vystaven nejen hrozbě trestního stíhání, ale i kárného provinění. Obviněný z přestupku má naopak na výsledku přestupkového řízení osobní zájem, a navíc ho nestíhají stejné hrozby jako svědka (viz rozsudky NSS ze dne 27. 9. 2009, č. j. 4 As 19/2007-114, ze dne 21. 1. 2016, č. j. 6 As 126/2015-42, či ze dne 9. 3. 2017, č. j. 4 As 223/2016-27). Věrohodnost výpovědi policisty samozřejmě není bezvýjimečným pravidlem. Aby však mohla být účinně zpochybněna, musí existovat jiné důkazy, které svědčí o tom, že policista měl při pozorování situace zhoršené podmínky viditelnosti (viz rozsudek NSS ze dne 29. 3. 2016, č. j. 1 As 27/2016-34), či byl vůči řidiči zaujatý. O zaujatosti či narušení nestrannosti policisty vůči řidiči může svědčit například jeho chování během silniční kontroly (např. zbytečně důkladná prohlídka vozidla), či systém odměňování policisty založený na objemu jím uložených sankcí (viz rozsudky NSS ze dne 17. 6. 2011, č. j. 7 As 83/2010-63, či ze dne 6. 9. 2018, č. j. 7 As 83/2016-38).

[15] Nejvyšší správní soud je toho názoru, že se krajský soud s otázkou věrohodnosti výpovědi policistů vypořádal v souladu s výše poukazovanou judikaturou. Stěžovatelem tvrzené rozpory ve výpovědích správně označil za nepodstatné či mimoběžné s meritem

pokračování

věci. Výpovědi obou policistů se ve všech okolnostech podstatných pro dovození viny stěžovatele shodují, jak podrobně vysvětlil krajský soud.

[16] Krajský soud se vypořádal dostatečně i s otázkou viditelnosti, která mohla v daný moment ovlivnit zrakový vjem obou policistů. Stěžovatel se snažil pomocí fotografií prokázat, že v době silniční kontroly byla zhoršená viditelnost. Z fotografií ale nic takového nevyplývá. V době spáchání přestupku bylo světlo, nebyla mlha a navíc není pravdou, že by sněžilo. Pomocí dalších fotografií se dále snažil prokázat, že policisté nemohli z daného úhlu vidět, že stěžovatel drží mobilní telefon. Tyto fotografie jsou však prokazatelně pořízené z jiného úhlu (vodorovně s vozovkou, nikoli kolmo k ní) i místa a z automobilu s jinými výhledovými parametry. Stěžovatelem pořízené fotografie tedy nebyly způsobilé zpochybnit věrohodnost svědeckých výpovědí. V tomto kontextu je třeba rovněž uvést, že za daných okolností by bylo provedení důkazu ohledáním na místě nadbytečné (srov. např. usnesení NSS ze dne 29. 11. 2023, č. j. 6 As 286/2022-24).

[17] Stěžovatel v této souvislosti zmiňuje, že policisté by vůči němu mohli být osobně zaujatí, neboť na ně před uskutečněním výsledku podal stížnost. Podání stížnosti proti postupu orgánu veřejné moci je právem každého a příslušníci tohoto orgánu s jeho uplatněním musí jako profesionálové počítat. Kdyby podání stížnosti samo o sobě zpochybňovalo věrohodnost svědecké výpovědi policisty, mohl by obviněný z přestupku tímto postupem zcela nelegitimně zlepšovat svoji důkazní situaci. Ze spisového materiálu nevyplývají žádné přídatné skutečnosti, z nichž by bylo možné usoudit na negativní či zaujatý postoj policistů vůči stěžovateli. Policisté nadto na svojí verzi skutkového děje trvají již od počátku (viz oznámení o přestupku), a nelze tedy dovozovat, že by jejich svědecká výpověď byla ovlivněna podáním stížnosti.

[18] Námitka stěžovatele, podle níž neměl zapotřebí držet za jízdy telefon, neboť má v autě bezdotykovou techniku, se zcela míjí s jádrem projednávané věci, neboť takové vybavení automobilu řidiči nijak nezabraňuje držet za jízdy telefon. K tomu se dostatečně vyjádřil krajský soud.

[19] Pochybením magistrátu ohledně provádění důkazu fotografiemi mimo ústní jednání bez pořízení záznamu o tomto úkonu se krajský soud zabýval dostatečně a jeho závěr, že nemělo žádný vliv na zákonnost rozhodnutí, je přesvědčivý. Stěžovatel jej nijak konkrétně v kasační stížnosti nezpochybňuje. Má-li za to, že mělo být nařízeno další ústní jednání, při němž by byl zamítnut jeho důkazní návrh na provedení ohledání místa přestupku, nelze mu přisvědčit. Z použitelných procesních předpisů (ani z § 80 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, který zmiňuje stěžovatel) nevyplývá, že by k zamítnutí důkazního návrhu bylo třeba nařídít ústní jednání. Důkazním návrhem se magistrát důkladně zabýval ve svém rozhodnutí, v němž uvedl důvody, proč mu nevyhověl.

IV. Závěr a náklady řízení

[20] Jelikož je kasační stížnost nepřijatelná, Nejvyšší správní soud ji podle § 104a odst. 1 s. ř. s. odmítl.

[21] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti soud rozhodl podle úspěchu ve věci v souladu s § 60 odst. 1 větou první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. (usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020-33, č. 4170/2021 Sb. NSS). Stěžovatel v řízení nebyl úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů. Procesně úspěšnému žalovanému nevznikly náklady převyšující náklady běžné úřední činnosti, proto mu soud náhradu nákladů řízení nepřiznal (usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 31. 3. 2015, č. j. 7 Afs 11/2014-47, č. 3228/2015 Sb. NSS).

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 28. ledna 2025

Tomáš Kocourek
předseda senátu